

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis
Expositio**

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Ad librum II. de sacrificio Missæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

eres Charissimi, ut divinæ Gratiae benedictiones
secret, & Sanctificet hanc Patenam, ad confrin-
gendum in ea Corpus Domini nostri Jesu Christi,
qui Crucis passionem sustinuit pro no-
strum omnium salute.) Hactenus oratio. Quo-
tiam igitur in Corporali, & Pyxide, neque
consecratur, neque per se confringitur Corpus
Christi; Idebjudicavit Ecclesia, satis ipsis esse
benedictionem, tamque ex congruitate du-
cta ex contactu eiusdem Christi Domini no-
stri. At voluit in Patena, & Calice consecra-
tionem; quia in ipsis, qua confringitur Christi
Corpus, qua conficietur Christi Sanguis. E-
go autem in hoc num. 2, solum memini de
Consecratione sanguinis, quia solum propo-
stum fuit argumentum de Calice, non de Pa-
tena. Denique illud etiam hic observa, quod si
Ecclesia non iudicat, esse quid Metaphysicum,
requirere Consecrationem in Patena, quia in
ipsa confringendum est Corpus Christi, nec
judicandum, quid Metaphysicum esse, requiri-
re Consecrationem Calicis, quia in ipso
Christi Sacratissimus Sanguinis est conficiendus.

Cap. 3 § 2. num. 7, fine, post illud, *A suis
Generalibus non fuerit*. Adde.

De his vide nonnulla peculiaria pro nostris
ex Societate, præsentim pro Rectoribus Semi-
nariorum apud Delugo. b

Cap. 4. §. 3. n. 13. post illud non verabuntur.

Adde.

Lege Io. Delugo, c qui negat Provin-
cialiem Societatis posse dare facultatem cele-
brandi in nostra Aula V. G. ubi fieret Præsepe
Domini, nocte Sacri eiusdem Natales, nisi Au-
lapro semper deputetur ad Sacra; hanc enim
deputationem requirit Privilegium Provincia-
li concessum.

Ibidem nu. 14. requisita licentia. Adde.

Ex illo (*per se ipsos*) enatetur difficultas.
Quid enim? ergo non per alium? Respondeo
de hac difficultate diserte agit Delugo. d con-
cluditque non possit Provincialem committere
Rectori V. G. ut ipse Rector approbet depu-
tetur; posse tamen Rectori committere, ut ipse
Judicet de decentia loci, quo judicio à Provin-
ciali accepto, etiam eo remote agente, poterit
idem Provincialis absens per litteras approbare.

Eodem cap. 4. §. 4. nu. 17. Post illa Verba de-
e Diana p. finire seu finiri necesse est. Adde.
9.17.1. refol Ita fuse post hæc scripta Diana. e
17. contra Cap. 5. §. 1. n. 15. fine, post illud nequam
pellizier. violari, Adde.

Hæc scripsi in prioribus Editionibus, sed in-
venio nunc contrarium fuisse declaratum à Sa-
cra Congr. & Rituum, quæ vult Aram, subreptis
Reliquis, etiam si fracta non fuerit, debere ite-
rum consecrari.

Eodem cap. 5. §. 6. num. 3. fine, post illud sine a Apud
scrupulo reddi. Adde.

Denique Silvester merito docet, non esse sim-
pliciter necessarium, quod ante Altare sit orna-
tum pannis, seu pallio, nam aliqui, inquit, non
utuntur hoc pallio, vel propter præstantiam la-
pidis, vel propter paupertatem. Adderem ego,
ne tamen sit irreverenter deformis, Pari modo
non esse sub mortali necessarium pulvinar, id est
Cuscinum, Cereum, campanulam pro tem-
po, quo elevatur Hostia, secluso contemptu, (et
quando hæc haberi comode nequeunt, ne
sub veniali quidem) advertit Persicus b

Cap. 6. §. 2. num. 6, fine post illa verba, de-
tam rigoroso precepto. Adde.

Contra docet Verricelli, c sed mihi eius
rationes efficaces nequaquam videntur.

Ibidem §. 3. num. 1. versus medium post illa
verba expectanda nequaquam est. Adde.

Atque id intelligi etiam in diebus non festi-
vis, si adint, qui sacro velint intercessi, recte pro-
bat contra Nunnum Delugo: d

Cap. 7. §. 6. n. 3. fine post illud Persona condi-
tionibus. Adde.

Legatur omnino Suarez, e, qui pro ijs. qui
jam Ordinem suscepunt, de quibus loqui-
mur, ait, requiri quidem judicium Episcopi, sed
id non esse dispensationem, sed declarationem
tantum; declarationem intellige authenticam,
scilicet à Superiori dimanantem; nam propte-
re ego censeo, non sufficere, si fiat à Doctore
privato. Posse tamen fieri à Provinciali pro suis
subditis Regularibus, nudius tertius pro quodā
Patte Cappuccino Interrogatus putavi, quia sa-
tis illa pro subditis est authentica declaratio.

ADDITIONES AD LIBRUM II.

de Sacrificio Missæ.

Lib. 2. cap. 1. §. 3. num. 20. fine. Post illud, Sa-
cerdos post assumptum Calicem. Adde.

Quid si quis consuevit consecrare particulas
collocatas extra aram, & extra Corporale, sed
sufficienter sibi præsentes, putans, ex invincibili
ignorantia id rite fieri?

Respondeo, tunc eas futuras consecratas, quia
etiamsi advertisset, consecrasset; ut supponis, (&
quidē valide consecrasset, quia sunt sufficienter

d Delug. f.
1. resp. mor.
d. 12.
e Suarez.
de Cen. d.
g. 1. resp. 1. n.
f. 1. resp. 7.

præ-

præsentes) unde is Sacerdos p̄t accidens ratione suæ ignorantiae, & consuetudinis, nec habet, nec præsumit habere aliam voluntatem, id est voluntatem non consecrandi in illo situ, qui vere est indebitus, jam enim ipse putat, esse debitum aque adeo rite se, ac sine peccato consecrare, quare ipsi non obstat præsumptio à Suario, & à nobis dicta num. 13. & num. 16.

Cap. 7. §. 4. n. 2. ipso initio, post illa verba Layman hac est. Si excommunicatus toleratus. Corrigi (si excommunicatus non toleratus.)

Eodem Cap. 7. §. 5. num. 2. fine post illud. Ecclesia non præcepit. Adde.

Post haec scripta volui recolere modum reconciliandi Ecclesiam violatam, quando non dum est consecrata, quem præscribit Rituale Rom. Pauli V. nec illum intenziō adeo brevem, ut modo dictum est ex Delugo: quare puto, ante Canonem inceptum absolute posse Missam oritti, cum prolixitas talis reconciliationis sufficienter causam det omittendi, sicuti dat Ecclesiæ consecratæ propter non valde dissimilem prolixitatem.

Cap. 8. §. 8. n. 3. fine dele illa Verba ex his similia, quæ facile occurrerē possunt ex te ipso colligere poterū, & reponere sequentia.

a Dian. p.
BO. tr. 12.
resol. 10.

Diana referens a qua hactenus in ultimo casu, in prima editione scripti, sic habet. (Hæc opinio mihi non placet, nec enim Ecclesia Rubricæ præcipiunt turbationem Fidelium, sed reverentiam, quam ipse debent divinissimo Sacramento. Ideo puto, in tali casu, lotione, barbam esse purgandam & aquam reponendam in Piscinam.) Hactenus Diana. Sed lector, vel mediocriter advertens judicet, an idem sit dicere, quod Ecclesia præcipiat turbationem Fidelium quodammodo dicit refert Diana, & dicere. Melius est vitare turbationem Fidelium, quam Rubricarum apicem siusmodi sautelarum præcipientem observare, quod ego hoc in loco dico. Dum autem apicem dico, satis ostendo per epichoriam, vel per rationabilem interpretationem, easum, in quo ad eum Fidelium turbatio, esse à Rubricis exceptum. Illud ex Diana loc. cit. approbo: Nam si cadat sanctissimum Christi sanguis in ipsius Sacerdotis barbam, licet abradenda non sit (quicquid non nemo doceat) ab Angel. tamen repetita b̄ter lotione esse lavandam, lotionemque in Sacrarium immittendam puto. Immo si in barbam eiusdem celebrantis cadat fragmentum, vel Hostia consecrata, pa-

ri modo judico barbam esse lavandam, actionem in sacram piscinam projiciendam.

Dices. At cur non lavasti barbam illius vii communicaturi, hic autem lavas barbam celebrantis?

Respondeo. Merito id facio, quia in illo timebatur rationabiliter turbatio, at hic in Sacerdote, qui sacra mysteria probe novit & se petractat, non timetur. Unde idem facerem, si secularis ille esset tam probata virtus vel esset in privato sacello &c. quia tunc credibile est, nullam, vel satis modicam turbationem fore.

Quid si Sanctissimum Christi Corpus cadat in manus Sacerdotis, Monialis, Secularist? Respondeo. Licet Pellizzarius, a loquens de manibus Monialis, neges tunc necessitatem a Fidel. layandi, quia hoc, inquit, esset valde onerosum, tamen ajo, à predictis levandas fibi ipsis cap. 10. sec. manus esse, & lotionem in sacrum effundere. subsec. 14. Ratio est quia nullum, vel satis modicum 24. cap. idonus existimandum erit; nec enim manum Dian. 10. lotio turbationem affert, sicuti afficerē barbam 27. 13. cap. lotionem, modo putavimus. Doctrinam autem 49. Suarij, b̄ quam idem Pellizzarius affert ibidem, dicentis ea, quæ in Missali proponuntur, b̄ Saar. sub titulo de defunctis, solum esse instru- diff. 8. de dictiones quasdam doctrinales, non vero speciales constitutiones inducentes, novam obli- gationem, & instructiones quidem datas juxta doctrinam probabilem, non tam magis obligare quam res ipsas, aut doctrinam, in quae & fundantur. Doctrinam, inquam, hanc Suarij approbo, & laudo, sed assi mo, in casu nostro de manibus, reverentiam ipsam sic exponere, cum ex alia parte corbaro nulla, nec aliud inconveniens. ut dictum est, timeatur. Hæc satis, nam ex his similia, quæ facile occur- rent in dies solent, ea, tu ipse decernere poteris.

Cap. 9. §. 3. initio post illud. Sequens Privilegium. Adde.

Quod nihilominus aliqui affirmant, e non fuisse merum oraculum, sed illi accessisse signum Naturam Pontificis.

Ibidem n. 4. fine post illud. Non revocari. Adde Lege Delugo a qui satis sit & hoc privilegium interpres præcatur & Dianam e qui fero omnino rejecit. Quo autem rationum pondere, saltem loquendo de officio, pro quo adiunt illa f. Nic. universalia verba. Qui dicit officium per se solus Baldellus, expendant me sapientiores. Ceterè mihi faret 2. lib. 3. 10. Baldellus f olim Roma Præceptor in Theologis meus, qui intelligit hoc Privilegiū detinet 55. n. 16. officio.

Officio & solum admittere illud renuit ex eo capite, quod putet, esse ex vivæ vocis oraculo, quod tamen suisse cum signatura Pontificis ex aliquorum sententia, jam vidimus num. 1. nostram prædictam opinionem sequitur, & pluribus probat Sanctorum apud eundem Dianam.

^a Dian. p. 8. ^a & novissimè latè nostram sententiam probat Tho. Hurtadus b.

b Hurt p. p.

^c f. mor. tr. ADDITIONES AD LIBRUM III.
de Sacrificio Missæ.

^d f. an. 40. Lib. 3. cap. I. § 2. num. 2. fine post illud Episcopus posset. Adde.

Quando ex voluntate fundatorum, vel dan-
tium eleemosynam pro Missis ea eleemosyna
data est ad cultum Ecclesiæ, vel Dei, nunquam
posse Episcopum reducere, quia jam de illis
non potest amplius disponere donans, putat
Vericelli & contra Leonem, & Castrum. Ve-
rimum ego vos sequor, non Vericellum. Nam
quando in limine fundationis ipse fundator
voluit, ut id posset Episcopum, Ecclesia judi-
catur acceptasse juxta eam fundatoris disposi-
tionem. Non igitur nunc disponit donans,
quia supponit mortuus, sed tunc, quando
testatus est, & cuius voluntatem accepit a
Ecclesia. &c.

Responsum S. Congregationis numero
præced. allatum absolute, & sine ulla interpre-
tatione amplectitur Diana, aliis, meque etiam
citato. Lege item Januarium, qui docet, Gu-
bernatores Ecclesiæ non posse reformare Mis-
sas ex eo, quod hæreditas facta sit difficilis ex-
actionis, & fere decocta.

Nota illud (ferè) nam si sit omnino deco-
cta, & sine culpa Ecclesiæ perire, ad nihil Ecclesiæ obligari, dicemus inf. § 3 n. 89.

Dices. Sicut si habet totum ad totum, sic
pars ad partem, sed Sacerdos, i.e. Ecclesia po-
test totum onus Missarum negligere, si totus
census sine sua causa perire, ut inferius dice-
mus §. 3. num. 89. citato. Ego idem Sacre-
dos, vel Ecclesia poterit partem onoris negli-
gere, si pars census sui perpetui onoris sine sua
culpa perire. Ita discutunt contra nos Bor-
donus, & Aversa citati, sed non excepti à
Diana, qui addit, idem probabile putari a
Francisco Delugo. Confirmant: quia quili-
ber potest ad justitiam reducere contractum;
si igitur cœsus deficit ex parte, quilibet poterit
onus censi addictum juxta partem, quam per-

cipit, reformatum. Quando autem (ajunt hi)
Sacra Congregatio prohibuit reductionem
Missarum, non prohibuit eam fieri ex vi expli-
cate compensationis, sed ex vi dispensationis,
quam facere, solum pertinere vult ad Ponti-
ficem.

Respondeo, haec argumenta offendere qui-
dem debere fieri ejusmodi reductionem, sed
non ostendunt, quisnam debeat eam expedire:
At potuit S. Congregatio propter bonum
commune, & ne deus aula particularibus per-
sonis, vel Ecclesiæ, perperam illam reductio-
nem expediendi ad se illam avocare, ut re ipsa
clarissimis verbis avocavit, id, quod modò
n. 2. vidisti. Ad Confirmationem. Respon-
deo, concessio antecedente, Neganda est pro-
pter eandem rationem. Consequens, neque
potest diei, solum vetari à Sacra Congregatio-
ne ne id fiat in vim dispensationis, non verò
vetari, ne fiat in vim justæ compensationis.
Non inquam, hoc dici potest, quia S. Congre-
gatio, ut patet ex ipsius Decreti lectione, non
intendit titulum dumtaxat, unde fiat, sed ne
ipsa materialis reductio ab alio, quam à Sum-
mo Pontifice fiat.

Eam tamen, sed tamen præscindendo à præ-
sentis Decreto, novissimè exceptam video à
Thoma Hurtado, &

^a Hurt p. 2
^b Eodem cap. I. §. 3. num. 25. fine post illud. ^c f. mor. tr. 8.
vide infra cap. 2. §. 1. Adde. ^d num. 369.

Denique si omnibus expensis, res adhuc re-
manet dubia, possessio videtur esse pro funda-
tore, atque a Deo illi deberi tum Præsentiam
tum Applicationem. Lege Alphonsum de
Leone b Ita etiam latè sustinet Tho. Hurtadus
e docens, quando nihil exprimit petens, Mi-
ssam semper præsumi (nisi contrarium con-
stet) utrumque petere.

^e Eodem cap. I. §. 3. num. 53. ipso initio, post
illud. Nec timendum decretum. Adde.

(Concurrentibus tamen conditionibus nu-
66. dicendis.)

^f Eodem cap. I. §. 3. num. 60. fine post illud
patitur ut supponimus. Adde.

Dixi de facto vendidit, nam si famulus præ-
staret aliqua obsequia gratis, animoque liberali
vel ex charitate, vel ex pierate, non potest dein
de mutare voluntatem, unde nec petere ex Ju-
dicia, nec sibi facere poterit compensationem. ^g d Bonac.
^h d Ratio est, quia tunc legiūm Dominus pos-
sideret illum famulatum, jam sibi liberaliter ex-
hibitus, seu donatus, ergo dejecti ab illo justè ne-
quaquam poterit.

S. 3. Eodem